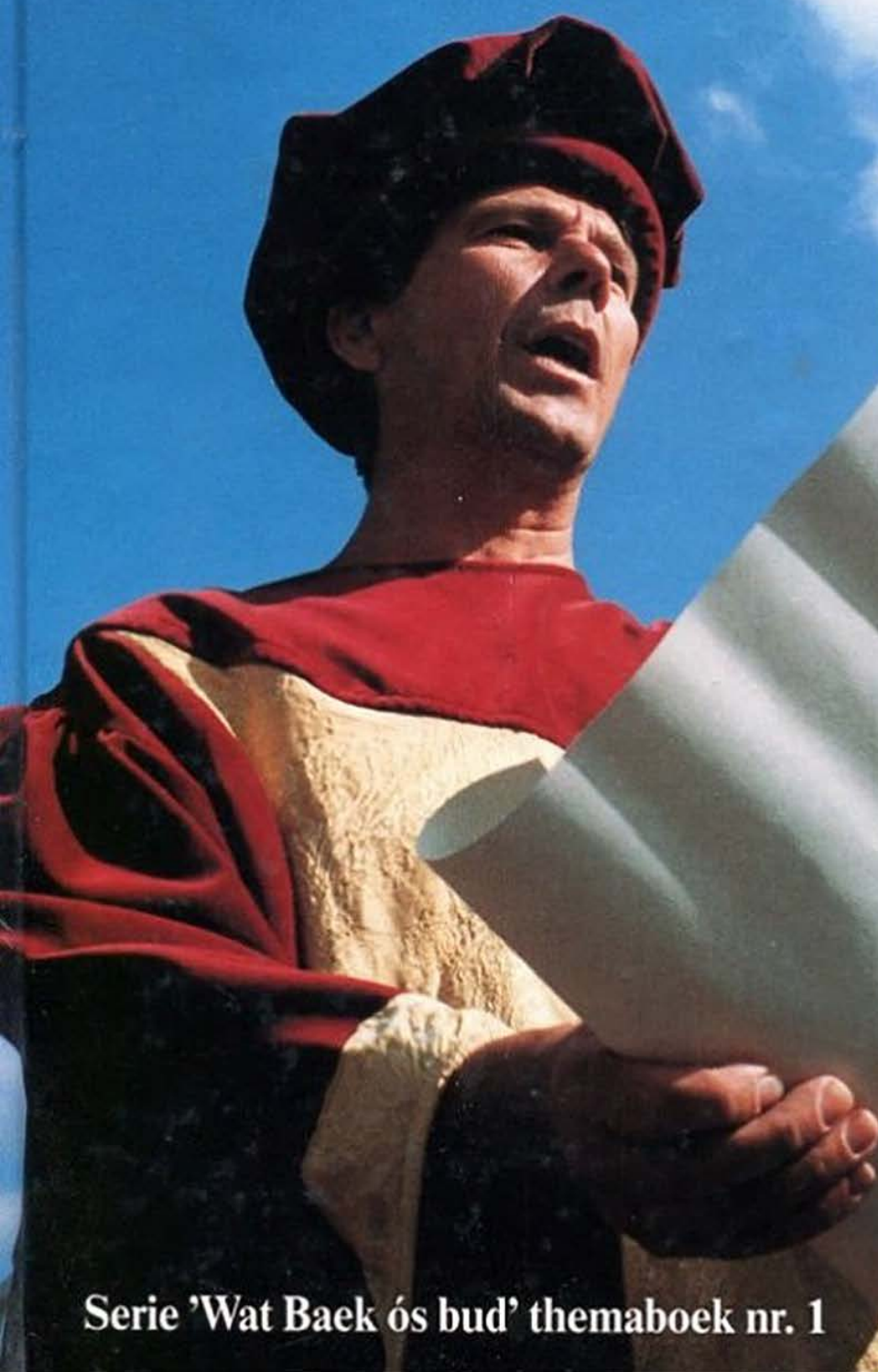

DAER EN SYT GY DAN...

- Peter Trecpoelfeesten Beek 1992 -

Serie 'Wat Baek ós bud' themaboek nr. 1

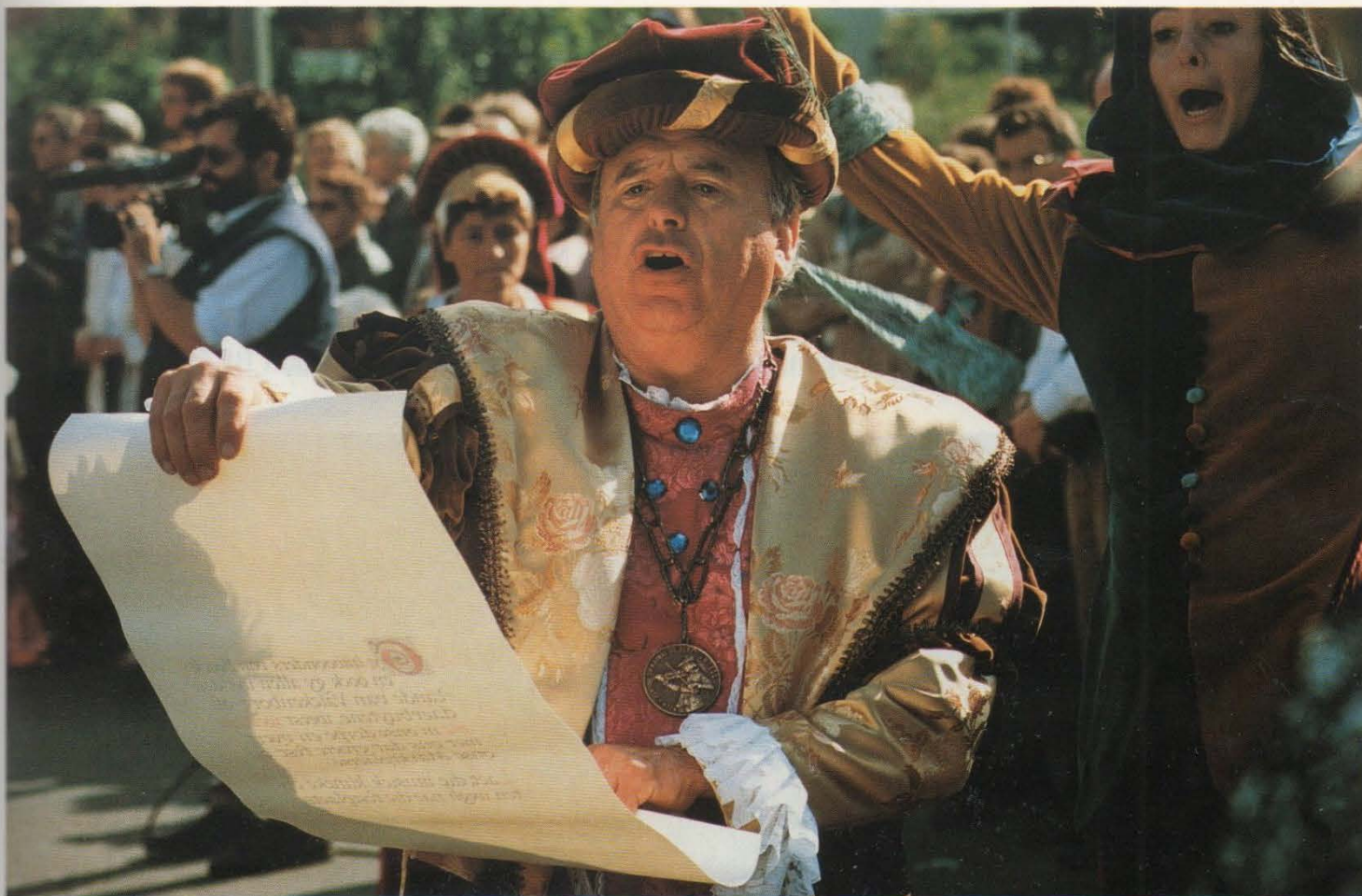

foto Rob Holthuis Beek

ALLEN DIE DESE SULLEN SIEN ENDE LESEN SALUUT!

Voor U ligt het fotoboek, waarin U op kleurrijke wijze door de diverse onderdelen wordt gevoerd van de eerste Peter Trecpoelfeesten, die van 6 t/m 13 september 1992 in Beek werden georganiseerd.

In een selectie van circa 170 kleurenfoto's worden de belangrijkste activiteiten uitgestoffeerd, voorzien van korte toelichtende teksten. Veelal spreken de foto's voor zichzelf. Het is inderdaad een selectie geworden, omdat van deze speelse en unieke presentatie van Beek in de 15e eeuw zoveel fantastische foto's zijn gemaakt, dat hiervan meerdere boeken waren samen te stellen.

De geselecteerde foto's zijn door vele fotografen - beroeps en amateurs - toegeleverd. Hun namen worden bij de foto's met ere vermeld. Hartelijke dank aan hen voor de verleende medewerking.

Dit boek zou zeker niet uitgegeven kunnen worden zonder de spontane en royale medewerking van Drukkerij Econoom bv Beek-L., die de financiële- en technische voorwaarden schiep voor dit kostbare project. Eveneens een woord van dank aan de Heemkunde-vereniging Beek, die bereid was haar deskundigheid beschikbaar te stellen voor de inhoudelijke facetten van dit boekproject.

Tenslotte dank aan al diegenen, die op een bewonderenswaardige wijze ondersteuning hebben gegeven aan de Peter Trecpoelfeesten. Wij noemen met name prof.dr. Hans Jansen, dr. Hans van Dijk, Margriet Ehlen en Sjeng Verheijden als externe adviseurs. Verder onze beschermheer, de meewerkende en uitvoerende verenigingen en particulieren, de ontwerpers van kleding en wagens, de kledingnaaisters, grimeurs, de geveltimmerlieden en -schilders, de Ondernemersvereniging 'Beek Bloeit', gemeentebestuur, politie, brandweer, sponsors, enz. enz.

Moge zij allen in dit boek de waardering krijgen die hen toekomt. Zo is het in elk geval door de samenstellers bedoeld.

Pierre Smeets
Voorzitter Stichting Peter Trecpoelfeesten Beek

DE ACHTERGROND VAN DE PETER TRECPOELEFEESTEN

De Heemkunde-vereniging Beek, opgericht in 1975, tracht vanaf haar oprichting de inwoners van Beek - sinds 1982 Beek en Spaubeek - niet alleen bewust te maken van de lokale geschiedenis, maar ook om die geschiedenis te laten doorwerken in het leven van vandaag en morgen.

Om die reden werd het Heemkunde-museum Beek in 1975 opgericht, werden en worden in het Beeker informatieblad De Nuutsbaeker regelmatig artikeltjes geplaatst over historische onderwerpen, werd in 1980 begonnen met de heemkundige boeken-serie 'Wat Baek ós bud', waarvan inmiddels 15 delen zijn verschenen, en werd tenslotte in 1987 begonnen met het eigen heemkunde-tijdschrift BECHA.

verklaring

tijdvers:
het jaar 1766

rebus:
De wereld
voedt bedel
zotten
aten zij geen
brood,
het graan
zoude rotten.

Uithangbord, dat het Heemkunde-museum Beek siert en dat naar een oude beschrijving door Hub Wouters werd herschapen. Zoals vaker in de middeleeuwen waren dit soort borden voorzien van een moraliserende rebus en een tijdvers. De in het Latijn vermelde hoofddekt tekst staat voor: 'Laten wij als drie kameraden leven' en geeft het jaartal 1766 aan.

De rebus geeft de volgende oplossing: De wereld voe(d)t ve(d)el sotten. Aten zij geen broot, het graan zoude rotten.

Werden tot nog toe in de diverse publikaties hoofdzakelijk onderwerpen aan de orde gesteld te plaatsen in de 18e, 19e en 20e eeuw, thans worden voorbereidingen getroffen om de lezers aan de hand van publikaties mee te nemen naar het middeleeuwse verleden van Beek. Over deze periode uit de Beeker geschiedenis is nog weinig onderzocht en gepubliceerd. Mede om deze reden leeft deze periode van de lokale geschiedenis nog niet bij de huidige inwoners van Beek. Laat staan, dat dezen in geest en hart zich bewust zijn van het feit, dat op de grond waarop zij nu leven door het concrete voorgeslacht werd gewoond, gewerkt en geleefd.

Het was dan ook niet verwonderlijk, dat het bestuur van de Heemkunde-vereniging Beek met beide handen de uitnodiging aanvaardde van de Stichting Peter Trecpoel-feesten Beek om actief te participeren in de voorbereidingen, de uitvoering en de documentaire vastlegging van een evenement, dat er op gericht moest zijn om met de middelen en mogelijkheden van deze tijd het middeleeuwse Beek in een breed perspectief voor het voetlicht te brengen.

Dat bij de opzet het evenement als rode draad in globale zin de kroniek zou worden gevolgd, welke wordt toegeschreven aan de in Beek geboren priester Peter Trecpoel, was natuurlijk voor de zich met serieus historisch onderzoek bezighoudende

vereniging, niet alleen een belangrijke bijkomstigheid, maar ook een feitelijke opstap naar diepergaande bestudering van die zeer interessante tijd, zovele eeuwen geleden. Doordat de periode waarvan de kroniek verslag doet, beperkt is tot de tweede helft van de 15e eeuw en het eerste decennium van de 16e eeuw, kon de opbouw van het evenement tot een hecht geheel worden gesmeed. De late gotiek vormt de verbinding met het verleden; de vroege renaissance werpt een blik op de zich aandienende vernieuwingen.

Het was een groot genoegen om in de kring der organisatoren, het bestuur van de Stichting Peter Trecpoelfeesten Beek, de sterke drang waar te nemen tot spreading van de betrokkenheid in de voorbereiding en realisatie tot een zo groot mogelijk deel

Leden van het Evenementen-service Komitee Beek met hun dames. Dit Komitee fungeert als Dagelijks Bestuur van de Stichting Peter Trecpoelfeesten Beek.

van de culturele verenigingen uit de gemeente Beek, in casu de woonkernen Beek, Genhout, Geverik, Neerbeek en Spaubeek.

Door die spreading en betrokkenheid werd de juiste voedingsbodem geschapen, waaruit en waarop het evenement een voorspoedige worteling, groei en bloei zou kunnen krijgen. Dit kreeg gestalte in een spontaan ontluikende creativiteit in vele facetten van het evenement: gevel-, kleding- en wagenontwerpen, de daarop volgende realisatie met bescheiden materiële middelen, de zoektocht naar de gewenste artistieke, en realistische vormgeving, het vinden van bredere verbanden om de na te streven presentatie gestalte te geven enz. enz.

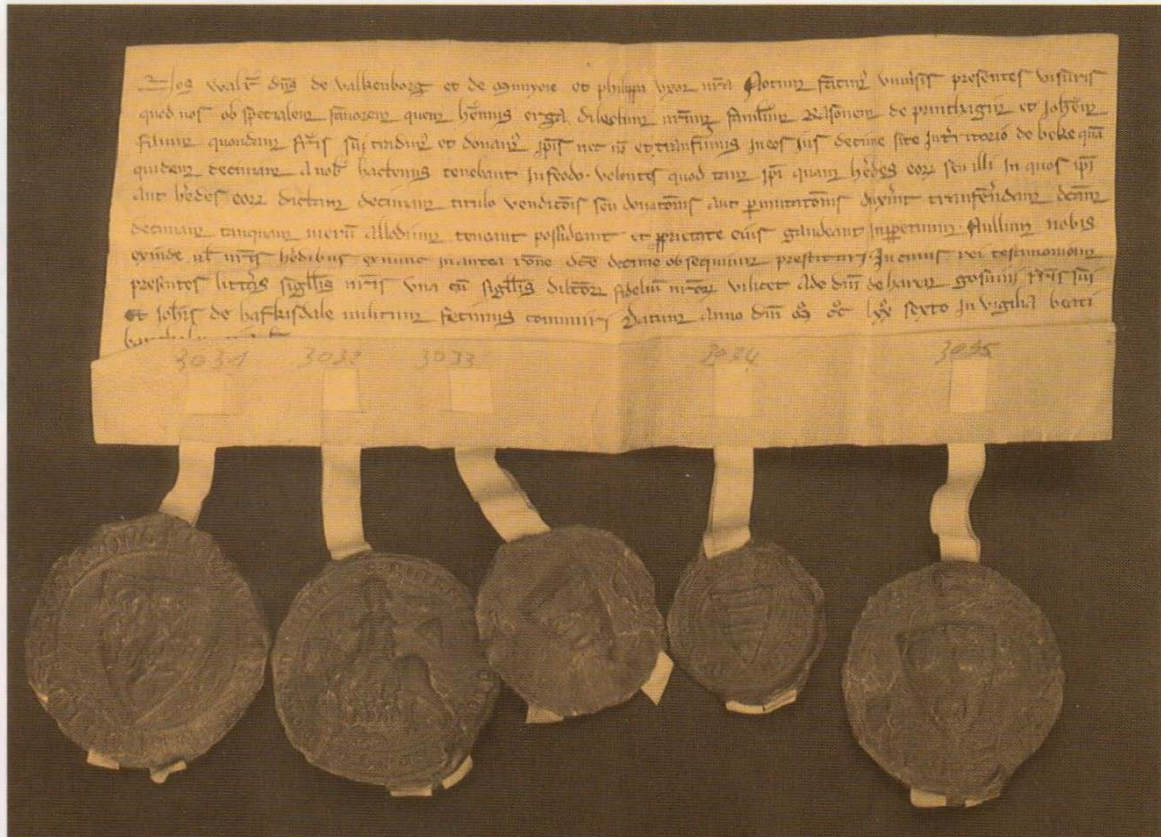
Gaandeweg de voorbereiding en realisatie van de Peter Trecpoelfeesten ontwaarde de beschouwer een aanwakkerend enthousiasme en een groeiend saamhorigheidsgevoel, dat de inhoudelijke kwaliteit van het evenement zeer ten goede is gekomen. Een uiting hiervan was de geweldige zelfbeheersing, die de ruim duizend acteurs aan de dag legden tijdens de rondtocht van de historische stoet en de discipline in de donkerte achter de coulissen tijdens het klank- en lichtspel. De spelers wisten, dat zij werkten aan één produkt en dat zij dit slechts konden waarmaken als totale groep. Dit saamenhorigheidsgevoel voerde de artistieke prestatie hoog op en deed de traditionele grenzen tussen jong en oud, tussen verenigingen en tussen kerkdorpen vervagen.

HER PETER TRECPOEEL VAN BEYCK

Over het middeleeuwse Beek is weinig bekend. Oude oorkonden geven ons slechts een fragmentarisch beeld van de mensen die hier leefden. Veelal worden in deze officiële stukken feiten vermeld, die al bekend waren en in meerdere - meer algemene - studies vermeld zijn.

Beek was een vrij grote gemeenschap, gelegen in het gebied tussen de steden Maastricht en Sittard. Het was een agrarisch middelpunt met een tweetal jaarmarkten, hoofdzakelijk in landbouwprodukten, te vieren op 4 juli en 13 december.

De jaarmarkt op 4 juli, die zich tot ver in de 19e eeuw heeft weten te handhaven, heeft

Oorkonde uit 1276, 23 aug. Datum Anno Domini M'CC'LXX' sexto in vigilia beati Bartholomei apostoli. Walramus, heer v. Valkenburg en Montjoie, en Philippe, zijn echtgenote, oorkonden dat zij aan Raso de Printhaghen, en Johannes, zoon van de broeder van Raso, de tienden in Beek schenken. Origineel op perkament: zegels van Walramus, Philippe, Ade, heer v. Haren, Gosinius zijn broeder en Johan de Hafkindale.

een relatie met de parochiepatroon St.-Martinus. Op die dag wordt n.l. gevierd het feest van de relieken van St.-Martinus.

De jaarmarkt van 13 december, toegewijd aan de H. Lucia (Sinte Lecie), de tweede parochiepatroon, heeft zich tot heden ten dage weten te handhaven.

Het dorp Beek was gelegen langs de beek, waaraan het zijn naam ontleende. Het was niet meer dan een straatdorp d.w.z. dat de bebouwing vooral geconcentreerd lag langs de doorgaande noord-zuid weg, die vlak langs de beek liep.

De bebouwing die zich iets noordelijker had ontwikkeld, dus aan de benedenloop van de beek, kreeg al vroeg de benaming Daal-Neerbeek of Neerbeek.

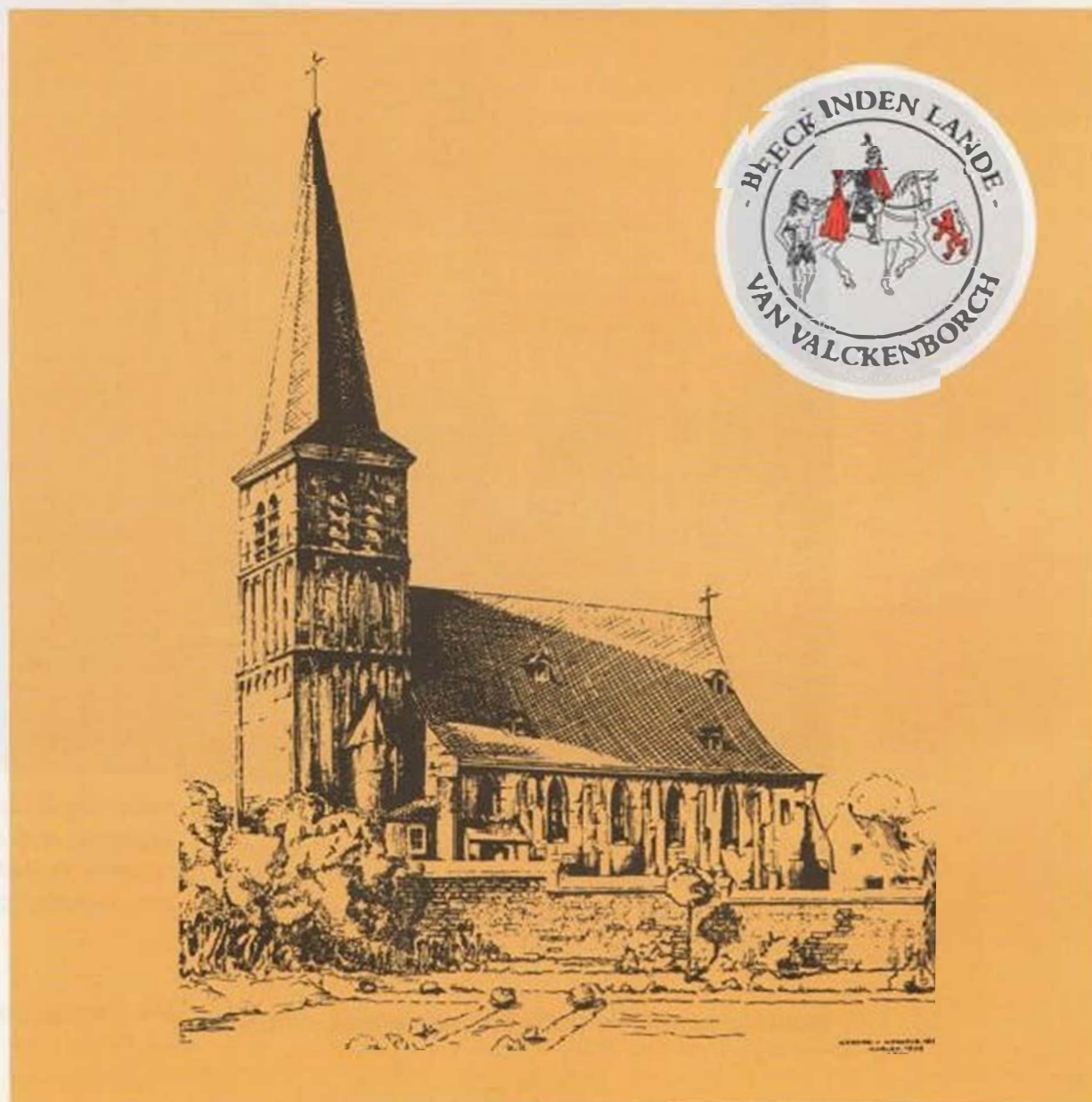
Andere woonkernen, die tot het gebied van de Schepenbank Beek behoorden waren Geverik, Kelmond, Oensel en Groot- en Kleingenhout. Deze dorpen ontwikkelden zich eveneens als straatdorp in de directe omgeving van een aantal grote pachthoeven. De keuter- (= kleine-)boeren leverden allerlei diensten aan de bezitters of pachters (halfers = halfwinnen) van deze veelal monumentale pachtboerderijen.

Beek was geen heerlijkheid met eigen rechten, maar een groot dorp, dat behoorde tot het Land van Valkenburg. Zoals de meeste van dit soort dorpen werd het bestuurd

door een schepenbank -schout en zeven schepenen- die namens de landsheer en de wetgevende-, de bestuurlijke- en de rechtsprekende macht uitoefenden. Omdat de Schepenbank Beek voor enkele (onder)banken de functie van Hoofdbank vervulde, had zij het recht om een tweetal afgevaardigden te leveren voor de Staten van het Land van Valkenburg. Voordeze onderbanken kon men richtlijnen geven in moeilijke zaken. Deze richtlijnen heten wijsdommen of cleernissen.

Het grondgebied van de Schepenbank Beek behoorde tot de parochie Beek, toegewijd aan de H. Martinus. De kerk werd al vanaf 1232 bediend door priesters van de Duitse Orde, die haar hoofdvestiging had in de Landcommanderij Aldenbiesen te Bilsen in het huidige Belgisch Limburg.

Schepenbankzegel van Beek naar een tekening van Huh Wouters

De parochiekerk van Beek, toegewijd aan de H. Martinus, zoals deze, in globale contouren, in de tijd van Peter Treepoel bestond. In de periode 1888-1909 is zij in fasen gesloopt om plaats te maken voor de huidige kerk. Opmerkelijk is de robuuste weertoren met muren van mergelblokken ter dikte van 170 cm. In dit holwerk trokken de inwoners van Beek zich terug als er gevaar dreigde van rondtrekkende legers of henden. (Reproductie door Cel Lemmens uit 1942 naar een schilderij van Mengelberg uit 1848)

De kerk heeft waarschijnlijk al een veel oudere oorsprong. De nauwe relatie tussen het burgerlijke- en kerkelijke gezag komt onder meer duidelijk naar voren in het schepenbankzegel, dat de figuur weergeeft van de parochiepatroon Martinus, zittend op het paard met zijn zwaard de mantel doorklievend en een deel daarvan gevend aan de bedelaars.

De huizen, waarin de inwoners in de middeleeuwen woonden, waren - zoals ook in andere plaatsen in Zuid-Limburg - veelal uitgevoerd in vakwerk d.w.z. een houten hoofdconstructie, opgevuld met gevlochten twijgen en dichtgestreken met leem. De daken waren voorzien van een strooien dakbedekking. Alleen de kerk, de kasteelachtige huizen der aanzienlijken en de grote pachthoeven waren opgetrokken van mergelblokken en/of van gebakken steen met een dakbedekking van leien.

Buiten de gegevens uit de eerder genoemde oorkonden is er weinig bekend van het leven van alle dag van de inwoners van Beek. Veelal moet dan genoeg worden genomen met de meer algemene gegevens, die vermeld worden in publikaties die betrekking hebben op een groter gebied.

Wij mogen van geluk spreken, dat de toenmalige rijksarchivaris pastoor Jos Habets in 1870 een oude kroniek ontdekte in de Bourgondische bibliotheek te Brussel en deze publiceerde in het tijdschrift *Publications*, welke kroniek hij als titel meegeeft 'Chronijk der landen van Overmaas en der aangrenzende gewesten'. Het is een anonieme kroniek uit de 15e eeuw, en zich geroepen voelende een mogelijke schrijver te duiden, noemt hij Peter Trecpoel uit Beek. Hij geeft hiervoor een aantal argumenten. Zo wijst de opzet en inhoud van de kroniek in de richting van een priester, 'welervaren in het Latijn en het Vlaamsch'.

In het geschrift komen veel woorden en uitdrukkingen voor, die typisch zijn voor de omstreken van Beek. De schrijver is bijzonder goed op de hoogte van feiten en omstandigheden in Beek. Over niemand spreekt de schrijver zo intiem als over Her Trecpoel, die in 1469 op 27-jarige leeftijd in de kerk van Beek zijn eerste Mis opdroeg of in de taal van de kroniek:

Item inden selven jaer van LXIX op synte Remeysdach des heyligen buscops, due sanck Her Peter Trecpoel van Beyck syn erste mysse te Beyck in die kyrcke, inde due waer hy alt XXVII jaer.

Peter Trecpoel is daarna te traceren als kapelaan in Geulle (1470-1480) en tot 1492 als kapelaan (*vicarius of alteryst*) van de Grote Kerk te Sittard. In laatstgenoemd jaar wordt hij biechtvader van het zusterklooster te Bilsen, alwaar hij in 1509 is overleden.

Veel meer is er over deze middeleeuwse priester niet bekend. De Heemkunde-vereniging Beek is, in samenwerking met de Stichting Peter Trecpoelfeesten Beek, bezig met een studie om het leven van Peter Trecpoel nader te onderzoeken en met name om zijn naam hechter aan de aan hem toegeschreven kroniek te binden.

De aan Trecpoel toegeschreven kroniek geeft dus veel - zij het erg summiere - informatie over Beek in de tweede helft van de 15e eeuw en het decennium daarna. Een selectie uit die op Beek betrekking hebbende mededelingen vormde de basis voor de uitwerking van een groots nieuw historisch evenement, de Peter Trecpoelfeesten. De geselecteerde thema's zijn verder aangevuld aan de hand van andere historische documenten, die op Beek betrekking hebben, of van informatie uit meer algemene publikaties uit de betrokken periode.

Gekozen werd voor een historische stoet en een klank- en lichtspel als de kern van het evenement. Hieromheen zijn nog enkele ondersteunende activiteiten georganiseerd. Getracht is zowel qua uitgangspunten als qua infrastructuur de basis te leggen voor een op termijn herhaalbaar evenement. De thema's van de historische stoet en het klank- en lichtspel zijn verwisselbaar en de eigen kleding is steeds bruikbaar. De gekozen historische liederen alsook de speciaal door Margriet Ehlen gecomponeerde nieuwe liederen zijn meervoudig inzetbaar. Ook het grootschalige geveldecor en de infrastructuur van het centrale feestterrein zijn beschikbaar.

Gaan wij thans genieten van de kleurrijke reportage van een uniek evenement, dat inhoud en gestalte wordt gegeven door ruim 1500 inwoners uit de gehele gemeente Beek.

Laat de klaroenen schallen:

HET FEEST EN KAN BEGINNEN!

PETER TRECPOELFEESTEN 1992

De opening

Geen feest kan het stellen zonder een feestelijke oproep aan de dorpsbewoners om zich op te maken en zich naar de feestplaats te begeven.

Een viertal klaroenblazers marcheert naar het centrum van het dorp, de zogenaamde Platsj. Aldaar aangekomen wordt de klaroen gestoken. De vaandels aan hun instrumenten geven de wapens van enkele vooraanstaande machthebbers: het adellijke geslacht van Printhaghen (drie rode koeken op een zilveren veld) en de Duitse Orde (zwart Ordenskruis op witte ondergrond).

Vóór het buurtkruis en het fraaie vakwerkhuis van een der aanzienlijken klinkt klaroengeschal.

Komt laten wij ons op weg begeven!

(foto Rob Holthuis Beek)

Alhier, Beekenaren, trefick U op ene plaets, die my altoos so bekend en vertrouwd is geweest.

O zeker, gy en kent my vooral van myne kronieke. Vele jaren heb ick geschreven. Ick en was wat gy nu een journalist zoudt noemen. Iedere gebeurtenis in het schone Beek en schreef ick op. Alle dingen van enig belang werden door my aan het geduldige papier of perkament toevertrouwd.

Gy en doet thans niet anders. Uwe perkamenten, gy noemt ze nu couranten, staan vol van belangryke dingen van de wereld. En er gaet gene dag voorby, of gy syt op de hoogte van de gebeurtenissen, of dese nu hier in Beek spelen of ver weg, in exotische of barre oorden.

En als gy Uwe courant niet hebt gesien, dan brengt dat vreemde toestel, dat gy televisie noemt, U de hele wereld thuis. Waarlyk, gy hoeft niets te missen van de grote dingen van Uwe tyd.

Ick en schreef in myne tyd evenso. Langzamer en moeizamer, maer toch, ick en was een journalist van myne tyd.

Ach, moet men dan werkelyk de ganse wereld honderden jaren van veraf besien om te begrypen hoe se van binnen is? Ick en schreef de grote gebeurtenissen op, en de kleine dingen van de Beekenaren niet. Ick en dacht: de kleine dingen gebeuren overal en elke dag. Dat en hoeft ick niet te schryven!

Hier en sta ick nu, Beekenaren, ende ick en lees Uwe tyd en Uwe siel.

Gy en richt de wereld in naer Uwe wil, gy en temt de elementen. Ja, gy doorvorst de kosmos met al hare geheimen. Gy hebt geleerd Uwe kennis te vergaren op de grensen van Uwe wereld en Uw kunnen.

Echter ook in Uwe tyd sie ick, dat de aloude wetten van het leven nog evenseer gelden als in myne tyd.

Beekenaren, weet, dat gystaat aan de vooravond van een tydperk, dat gy nog maer half bevatten kunt. De wereld verandert. Wat gisteren waer was, blykt vandaag onjuist; wat gisteren onbekend was, is vandaag vertrouwd. Uwe kennis, Uwe moed en Uwe zoektocht sullen U leiden naar een waerlyk betere tyd en naer een waerlyk betere wereld.

Hier en sta ick nu, Beekenaren, in dese oase van rust in het midden van myn dierbare dorp. Ick en sou U so veel willen seggen. Toch seg ick slechts dit: onse tyden kruisen elkaar deser dagen. Ick en ben trots op U en op dese tyd waarin gy leeft.

Ick en hoop, dat gy vervuld sult worden van de inspanningen, die Uwe dorpsgenoten uit vroeger tyden hebben geleverd om Uwe tyd mogelyk te maken. Ick en wens U allen een heerlyk feest, en ick dank U nederig, dat gy dit in myne naem hebt willen doen. Het ga U allen wel!

Peter Trecpoel, in franciscaner habijt. Het kerkelyk zangkoor brengt hem en zijn tyd hulde, terwijl de priester met assistent tijdens het mis-offer een soortgelijke hulde brengen door het zingen van het 'Gegruet systu, Maria' en het 'Hiemelsche Vader' op tekst uit 1450 en getoonzet door Margriet Ehlen.

*Tijdens de eucharistieviering richt Peter Trecpoel zich tot de aanwezigen met de woorden:
(foto Rob Holthuis Beek)*

Gesterkt door de Hulp van Boven en de mooie woorden van Peter Trecpoel begeven allen zich naar huis om zich voor te bereiden op de historische stoet, waarin een aantal facetten uit het leven van de Beekenaren uit het laatste gedeelte van de 15e eeuw wordt uitgebeeld.

DE HISTORISCHE STOET

In deze historische stoet worden een aantal thema's uitgebeeld, zoals deze -vaak zeer summier - in de aan Peter Trecpoel toegeschreven kroniek worden vermeld.

De algehele leiding van deze stoet was in handen van Pierre Smeets, de uitwerking van de thema's en teksten werd verzorgd door Jacques Aussems, de ontwerpen van de praalwagens werden gemaakt door Hub. Wouters en Fred Romans.

De kledingontwerpen werden voor het grootste gedeelte verzorgd door Gerda Jentjens. Tevens verleende hierbij medewerking het Walramcollege te Sittard. De realisatie van ca. 900 stuks historische kostuums werd verzorgd door een 60tal naaisters uit Beek en omgeving. De coördinatie van dit gigantische project was in handen van Pierre Smeets en Balt Debeij. De nieuwe muziek werd, naar middel-eeuwse traditie, gecomponeerd door Margriet Ehlen. Geschikte bestaande tijdeigen muziek werd geselecteerd door Dr. Hans van Dijk.

De thema-repetities werden gegeven door Wiel Heijnen en Paul Janssen. De attributen werden toegeleverd door het Heemkunde-museum Beek, door de Stichting Gruetes te Gronsveld, door de kerkbesturen van Beek, Genhout en Spaubeek, alsook door vele partikulieren.

De realisatie was in handen van de culturele verenigingen uit de gehele gemeente Beek. Zij verzorgden tevens de bouw van de praalwagens en zorgden voor aanvullende attributen.

Hun namen worden dan ook bij de diverse thema's met ere vermeld.

De volgorde van de thema's is geen chronologische. Gezocht is naar variatie, zowel voor wat betreft de geselecteerde onderwerpen als de volgorde in de stoet.

Laat de klaroenen klinken, het spel en kan beginnen.

Klaroengeschal klinkt door de kom van het dorp Beek ten teken, dat de grote historische stoet nadert. Duizenden zijn samengestroomd om dit spektakel met eigen ogen te aanschouwen. Ook het moderne medium televisie is aanwezig om dit nieuwe grootschalige schouwspel in het hele land bekendheid te geven via het KRO-programma 'Markant Achterland'. (foto Jacques Baltis Meerssen)

DIE WAGTE VAN BEECK

Uitgevoerd door de groep Hauwdoejoedoedel met gelegenhedaanhang en kinderen van de leden Evenementen-service Komitee Beek.

De eerste groep nadert. Een page draagt het themabord. Een tweetal lieve deernen draagt met waardigheid het schepensbankzegel op een banderol. Daarop aansluitend volgt de nachtwacht 'De Baeker Kleppermen'. Met eenpijpige doedelzak, trom en kleppers wordt het loopritme aangegeven. Als de stoet stilstaat zingen zij de talrijke bezoekers het lied toe 'Wy syn die wagte van deez' scone stede' (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

Achter de nachtwacht volgt een grote groep burgers van Beek. Zij weten zich beschermd door de stoere wachters en daar zijn zij trots op. Honderden bezoekers kijken vanaf de tribune en middenterrein naar deze mooie groep. (foto Rob Holthuis Beek)

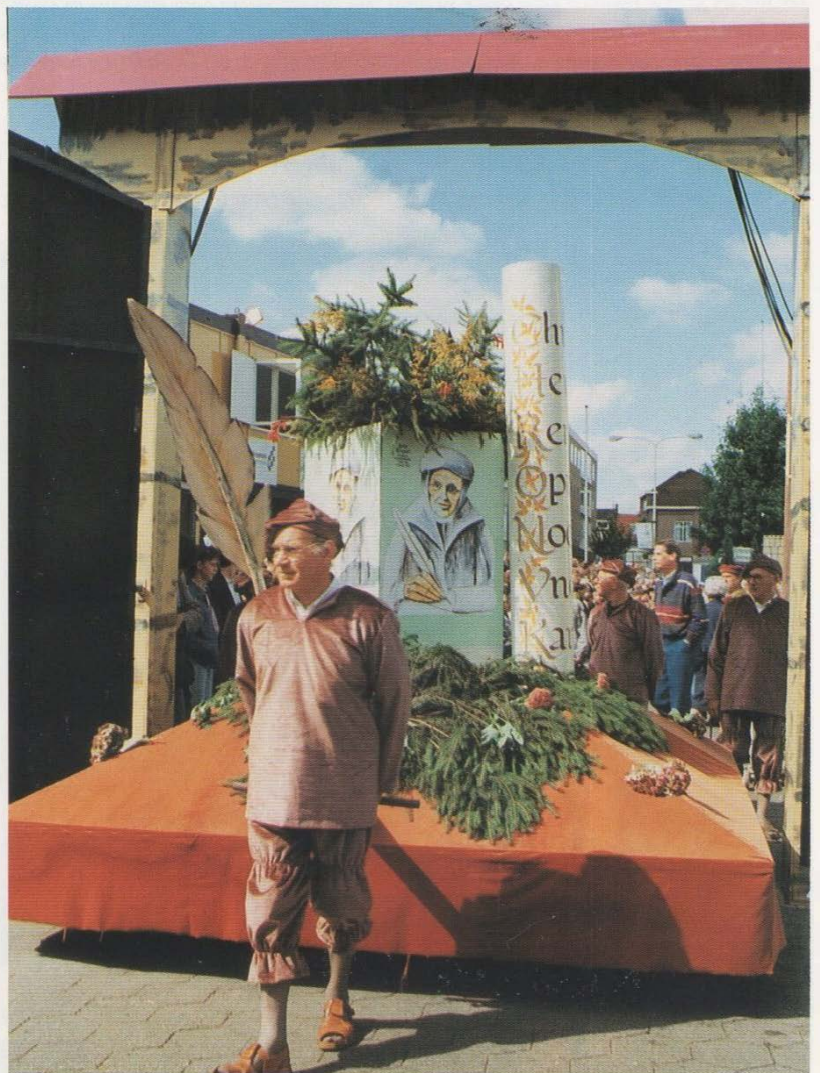

Als de nachtwacht uitgezongen is antwoorden de burgers met het lied: 'Wy syn so trots op U, oh dapp're keerle, en singhe U toe, gy straelende peerle'. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

Dat dit zingen met veel overtuiging gepaard gaat hebben de toeschouwers zelf ervaren. Zelfs de kleinen zijn er stil van! (foto Eefje Aussems Beek)

Na de opening volgt de praalwagen, waarin eer wordt gebracht aan Peter Trecpoel, de priester en kroniekschrijver. Naast zijn beeltenis zien wij de schrijfeer en de perkament rol, waarop hij zijn kroniek geschreven heeft. Uitgevoerd door Handboogschutterij Willem Tell Geverik. (foto Fie Vroemen Beek)

PETER TRECPOEL ENDE CLUYSSENAER BOLDEWYNUS Uitgevoerd door Kinderkoor Cantarella Neerbeek.

Voorafgegaan door een page met het themabord en een heraut nadert een groep kinderen. In de verte is een praalwagen zichtbaar.
(dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

De kinderen dragen een guirlande, welke hen verbindt tot een kleurrijk lint. (foto Ben Cuijpers Neerbeek)

*De kinderen begeven zich dansend naar de praelwagen met een kluis, die bekroond wordt door een dakruiter met kruis en klok.
(foto Jacques Baltis Meerssen)*

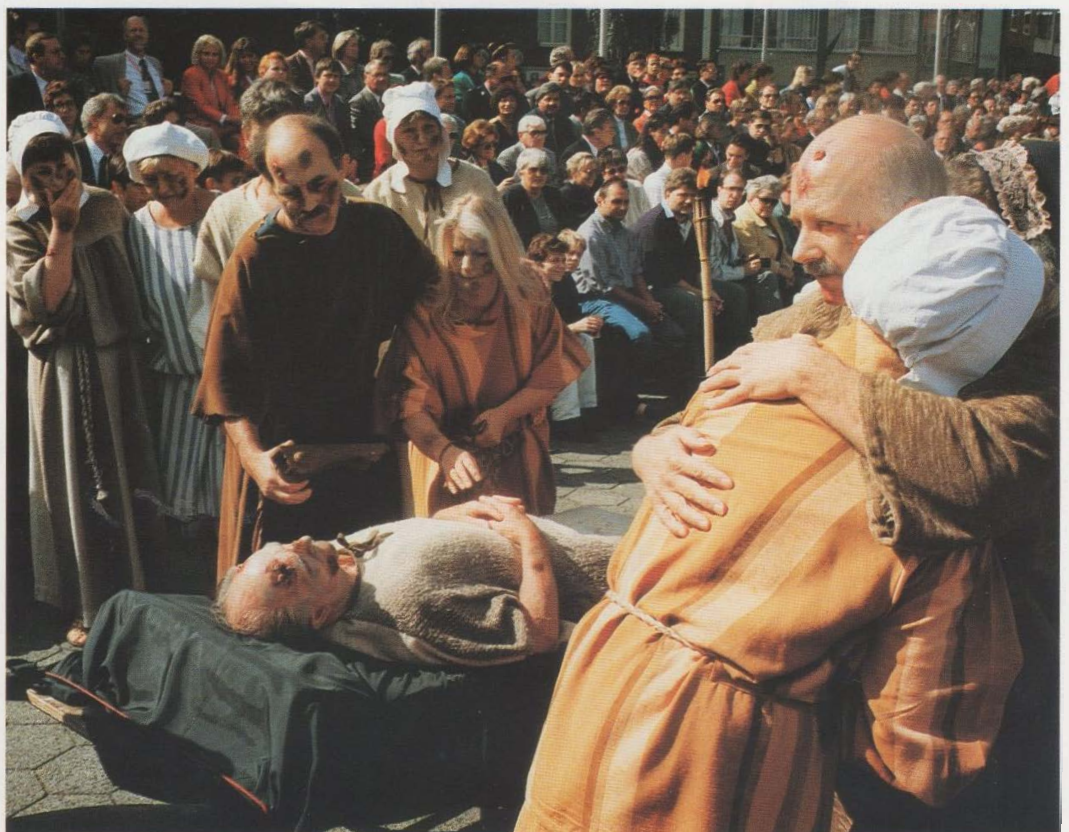
Peter Trecpoel, in franciscaner habijt, begeleidt de kluzenaar 'den duytschen broeder Boldewynus' naar zijn nieuwe kluis in Geulle. Enkele kinderen spelen op hun instrumenten een reidans, waarop de overige kinderen dansen. Aansluitend zingen zij het lied 'Kom o Geest des Heren kom, uit het hemelsch heiligdom'. (foto Wim Essers Beek)

DIE GROETE STERFT IN BEECK *Uitgevoerd door Beeker Koorzangvereniging*

De pest waart in Beek rond en strooit dood en verderf om zich heen. De dodenkar, voorzien van brandende fakkels, ratelt voortdurend door de Beeker straten om de lijken van de gestorvenen op te halen. De chirurgijn met masker en zijn assistent begeleiden een afgestorvene naar zijn laatste rustplaats. (foto Rob Holthuis Beek)

Het is een trieste aanblik te aanschouwen hoe de eveneens door de ziekte aangetaste familie en vrienden aan de dodenkar afscheid nemen van een geliefde: tot spoedig weerzien in het hemels paradijs. (foto Rob Holthuis Beek)

Een waarschuwing aan de gezonde mensen: Wendet u af, want de swarte doot gaet aan u voorby! (foto Rob Holthuis Beek)

Het koor der verdoemden zingt in zijn paarse rouwkledij het 15e eeuwse pestlied 'Media Vita': Mitten wir im Leben sind, mit dem Tod umfangen. (foto van Aken Geleen)

DIE GROETE THIENDE VAN BEECK *Uitgevoerd door Gemengd Koor Neerbeek*

Als de tiendekar door Beek rolt dan weten de inwoners, dat er zware tijden aanbreken. Want de tiendebelasting drukt zwaar op de vaak door misoogsten en brandschattingen verarmde bevolking. Wij zien de tiendekar, voorzien van het Duits Ordenswapen, opnieuw in de Beeker straten. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

Achter de tiendekar rijdt de land-commandeur van de Balije Aldenbiesen hoog te paard. Op zijn witte mantel het zwarte Ordenskruis. Naast hem de rentmeester, gehaat als symbool van een vaak meedogenloze tiendeheffer. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

De inwoners van Beek verzetten zich tegen de tiendeheffing en zij geven hun emoties vrij baan. (foto Rob Holthuis Beek)

Het is de Duits Ordenspastoor van Beek, die zijn overste, de Landcommandeur, weet te bewegen om zijn verarmde parochianen dit jaar te sparen. Als dank zingt het volk een danklied: Moghet gy, o maghtige Heere, nogh so veele jaren over ons regeere' (foto N.F. Tilman Beek)

DIE HEYLIGHE MAEGT SYNTE LUCIA Uitgevoerd door Vriendenkoor Spaubeek

*In tijden van nood wordt de beeltenis van de H. Lucia in Beek zeer vereerd en in processie door de straten gedragen.
(dia Rolf Steichele, Gundelfingen)*

*De pastoor, misdienaars en de inwoners van Beek volgen het beeld van de geliefde heilige, terwijl zij het lied zingen: O heylighe Maget
Synthe Lucia, voor U so singhe wy plena gratia. (foto Ypelaar Spaubeek)*

De schutten met hun bogen marcheren stoer, begeleid door hun commandant. Alvorens het grote schietspel te beginnen zingen zij samen het schuttelied: Wy syne die schutte, die schutte mytten boeghe . . . (foto Eric van Ingen Geleen)

DIE MORTBRANT TE BEECK Uitgevoerd door Toneelvereniging Ons Genoegen Genhout

Opnieuw is Beek in rouw gedompeld. Een rampzalige brand heeft een groot gedeelte van het dorp in as gelegd. Verantwoordelijk voor deze rampspoed is een klein meisje, Styncken geheten.

Wij zien Styncken in de gevangenenkooi opgebracht worden naar de Schepenbank van Beek om haar bestraffing te ontvangen. Schutten houden de inwoners van Beek op veilige afstand. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

*De inwoners van Beek zijn razend op de jonge pyromane en met gaffels en stokken proberen zij de misdadigster te lijf te gaan.
(foto H.M.J. Jaspar Beek)*

Styncken kijkt wezenloos naar al die furieuze mensen, die haar graag tot het hellevuur veroordeeld willen zien. (foto M. Muris Beek)

De moeder van Styncken is door smart overmand en volgt de gevangenenwagen. De pastoor spoort de getroffen inwoners aan om te bidden om hulp. Het volk zingt: Gegrueet systu, Maria. (foto Rob Holthuis Beek)

DIE CLOCHE VANBEECK Uitgevoerd door Orkestvereniging Crescendo

Er is feest in het dorp Beek. In de kerktoeren zal een nieuwe klok worden opgehangen. Een carillon laat al schone klanken in de straten klinken. (dia H. Hofsteenge Heerlen)

De inwoners van Beek zijn uitgelopen om deze nieuwe aanwinst voor de parochiekerk te bewonderen. (dia H. Hofsteenge Heerlen)

In processie, onder aanvoering van de met een koorkap voorziene pastoor, wordt opgetrokken naar de kerk. Wijwater wordt in een bolderwagen meegevoerd om de klok te zegenen. Een misdienaar draagt het processiekruis. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

De inwoners van Beek dragen een processievaandel mee en zingen het klokkelied: Singht gy clocke over 't Beecker landt, myt uw cloecke held're clanck . . . (foto Eric van Ingen Geleen)

DIE GROETE KERMYN Uitgevoerd door Scouting Beek

Opnieuw is er feest in het dorp Beek. De jaarlijkse grote kermis wordt in oktober gehouden. Kooplieden voeren hun produkten aan, die zij tijdens de markt hopen te kunnen verkopen. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

Ook worden vaten bier met kar en paard aangevoerd, want bij feesten in de Landen van Overmaas behoort gerstenat gedronken te worden. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

De jonge deernen geven uiting aan haar vreugde door met linten te dansen rond de boom. Een groepje minnestrelen zingt over het mooie welvarende Beek in het lied: Wy singhe van onse dorpe Beeck, onse dorpe so schoon ende fyn . . . (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

*Daar komen de eerste kermisartiesten al aan. Een man voert een beer, die allerlei kunstjes uithaalt, aan een koord mee.
(dia Rolf Steichele, Gundelfingen)*

*Een gewichtheffer
geeft een demonstratie
van zijn kunnen.
(foto Rob Holthuis
Beek)*

**DAT GROETE FEST OPTEN
MARKTPLAETSE**

*Uitgevoerd door Evenementen-
service Komitee Beek en Fanfare
St.-Antonius Genhout*

*Een trotse heraut, bewonderd door
een afgunstige nar, doet de bezoekers
kond van het feit, dat reeds het
laatste thema van de feestelijke stoet
aanstaande is.*

(foto Rob Holthuis Beek)

De fiere secretaris van het feestkomitee, met een fraaie staf in zijn hand, opent de rij van dorpsnotabelen . . .

(foto Rob Holthuis Beek)

En daar zijn ze dan, de dorpsnotabelen met hun dames, in sierlijke kleding. Hun gezichten geven aan, dat zij achting van hun onderdanen verwachten. (foto Henk Kuster Beek)

Het massaal toegestroomde volk bewondert deze fraaie groep, hetgeen ook door de nar wordt overgenomen. (foto Henk Kuster Beek)

Te midden van de notabelen, de dorpsschilder: de ontwerper van vele praalwagens en gevelfaçaden. De perkamenten rol, met daarop zijn laatste creatie, houdt hij zorgvuldig onder zijn arm geklemd. (foto Rob Holthuis Beek)

Nog een laatste blik op een groep notabelen in gezelschap van hun schone dames. Deze heren waren verantwoordelijk voor de technische voorzieningen der festiviteiten. (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

Meer dan 150 kostuums werden door de ondernemers gekocht en gedragen, zulks tot grote waardering van de klanten en de feestorganisatie. Het project werd gecoördineerd door Hub Dieren.

Voor de vervaardiging van het reusachtige geveldecor zijn speciale timmerploegen samengesteld, bestaande uit verenigingsmensen en particulieren. Het zijn zo'n 60 personen geweest. Zij verzorgden ook het plaatsen, verwijderen en opslaan van deze materialen.

Het beschilderen van deze decors was in handen van een 20tal amateur-kunstschilders. Zij hebben de aangereikte ontwerpen op hun eigen wijze invulling gegeven. Ook hebben zij vaak moeilijke aanpassingen, die in de praktijk nodig bleken, op verrassende wijze opgelost.

Het is helaas niet mogelijk om de namen van al deze enthousiaste medewerkers te noemen. Zij vervaardigden ruim 700 strekkende meters geveldecor, dat de kom van Beek omtoverde in middeleeuwse sfeer. Hen willen wij eren door hierbij meerdere foto's te plaatsen, waarop het geveldecor goed tot zijn recht komt.

Een eenvoudige vakwerkgevel aan de Markt. Zowel de dierehuid als attribuut, als de leest in het wapenschild duiden er op, dat hier een schoenherstellerij gevestigd is. (foto H.M.J. Jaspar Beek)

*De Nachtwacht 'De Baeker Klepperen' amuseert het talrijke publiek met liederen, schone gedichten en puntige limericks.
(foto Rob Holthuis Beek)*

*Duizenden bezoekers zijn naar Beek gekomen om te genieten van dit nieuwe grootschalige evenement. Het centrale feestterrein is de Markt, voor deze gelegenheid omgebouwd tot een reusachtige binnenplaats van een middeleeuwse boerenhofstede. Vanaf de tribune kijken wij naar het oosten en zien een schier ontelbare menigte, waarvan velen in historische kledij.
(dia Rolf Steichele, Gundelfingen)*

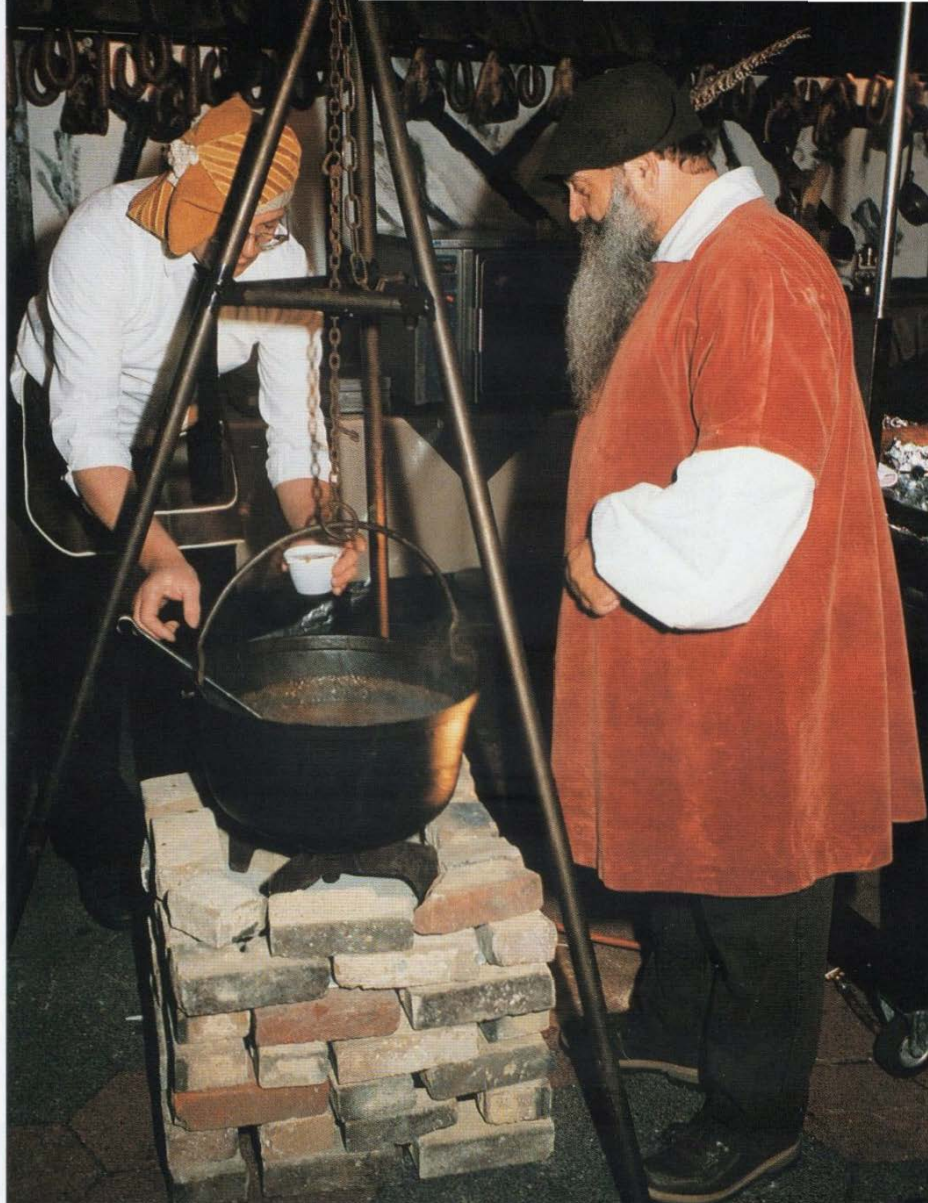

Vóór het gemeentehuis geeft de Chalvaricum Speelgroep uit Duitsland met ca. 50 acteurs een zeer geslaagde opvoering van een middeleeuwse markt, met speellieden, oude ambachten, de veroordeling van een dief, een aflatenhandelaar enz. enz. Duizenden bezoekers genieten en leggen de vaak kleurrijke beelden, die dit spel oplevert, op de gevoelige plaat vast. (foto Rob Holthuis Beek)

Wenden wij nu onze blik naar het westen, dan is de aanblik niet anders . . . (dia Rolf Steichele, Gundelfingen)

*Maar ook de inwendige mens moet gesterkt worden. Een beenhouwer heeft voor de bezoekers in een grote ketel een warm vleesprodukt in gereedheid gebracht.
(foto Rob Holthuis Beek)*

*Maar ook elders in het dorp kunnen de bezoekers genieten van de goede dingen des levens. Laten wij daarop de bierpul heffen!
(foto Rob Holthuis Beek)*

De gasten uit de partnergemeente Gundelfingen aan de Donau geven met een prachtige historische groep acte de présence tijdens de Peter Trecpoelfeesten. (foto Rob Holthuis Beek)

Ongetwijfeld het spektakulairst is het optreden van deze vuurspuugster uit Gundelfingen. Vol bewondering volgt het talrijke publiek haar verrichtingen. (foto H.M.J. Jaspar Beek)

HET KLANK- EN LICHTSPEL

Voor een klank- en lichtspel zijn er drie onderdelen van groot belang: muziek, licht en het spel. Alle drie dienen ze op elkaar in te spelen, zich onderling te versterken. Een klank- en lichtspel is een erg kostbare onderneming, omdat een omvangrijke infra-struktuur hiervoor nodig is, zowel qua menskracht als qua technische voorzieningen.

Het regisseurschap stelt bijzondere eisen aan diegene, die dit voor zijn rekening durft te nemen.

De organiserende Stichting Peter Trecpoelfeesten Beek was bijzonder verheugd, om de internationaal bekende regisseur Sjeng Verheijden bereid te vinden, samen met haar, deze klus te klaren.

Niet alleen was Sjeng Verheijden bereid het spel te regisseren, maar ook de benodigde muziek te selekteren en het script voor de spelscènes te schrijven.

Ten aanzien van de spelscènes werd in onderlinge samenspraak gekozen voor een globale afstemming op de themata, die in de aan Peter Trecpoel toegeschreven kroniek vermeld worden.

Voor de muziek werd de regisseur alle vrijheid gegeven, mits de muziek in zijn uitwerking een goede ondersteuning bood van de spelscènes. Gelet op de reactie van de spelers en de bezoekers is hij hierin buitengewoon geslaagd. Onderzoek had ook uitgewezen, dat tijdeigen muziek niet de mogelijkheden in zich droeg om het beoogde effect te bereiken.

De ruim 300 acteurs en actrices zijn vooral geselecteerd uit de ook aan de historische stoet deelnemende verenigingen.

Tijdens de repetities, die gedurende ruim zes maanden in een steeds toenemende frequentie werden gehouden, hebben zich ook meerdere partikulieren of groepen voor deelname aangemeld.

Daarenboven hebben de regisseur en het organiserende komitee voor meerdere hoofdrollen een aantal spelers op persoonlijke titel benaderd.

Tot de gezochte spelbepalende acteurs behoort zeker Gilbert Petit uit Ulestraten, die op een voortreffelijke manier de figuur van Peter Trecpoel voor het voetlicht heeft gebracht.

Maar laten wij naar Trecpoel zelf luisteren . . . ; het wordt donker, vreemde muziek zwelt langzaam aan en door de zeeën van de tijd komt Peter Trecpoel tot ons, de ganzeveer in zijn rechterhand. Hij kijkt het talrijk toegestroomde publiek nieuwsgierig aan en spreekt:

(foto Rob Holthuis Beek)

Daer en sit gy nu, Beekenaren van het jaar 2000! Gy en siet er niet so heel veel anders uit als de Beekenaren in het jaer 1450.

Ach ja, gy denkt dat in Uwen tyd alles so snel gebeurt, dat ge het niet meer by kunt houden. Versucht gy ook niet vaker, waer blyft de tyd? En dan denkt gy terug aan Uwe jeugd, aan vroeger waarin een dag een eeuwigheid kon duren en de tyd een immer volle beker was, waar gy naar believeen uit vermocht te drinken!

Ach, versucht gy dan, de mensen vroeger hadden het makkelyker. Er gebeurde so weinig, en alles was eenvoudig en helder.

Het leven verliep toen nog so rustig . . .

En daar, Beekenaren van het jaer 2000, daar hebt gy het mis.

Oh ja, Uw leven is seker anders dan vroeger. Gy hebt benzinepaarden en vliegdingen en Uw kaarsen branden nooit op!

Gy besoekt de planeten, en gy siet de kleine beestjes in het water even helder, als wy de son en de maen!

En gy wordt oud, ouder dan de meesten van mynen tyd.

Maer gy weet ook, dat gy stamt uit een wereld, die gy al byna vergeten syt!

Ick ben bly, Beekenaren van 2000, dat gy gekomen syt.

Ick en heb myn leven eraan besteed, om soveel als mogelyk op te schryven van wat er allemael in mynen tyd gebeurde, en aldus de historieën te bewaren voor het nageslacht.

Maer, nageslacht, gy en leest bitter weinig van de tyden van myne dagen! Want gy leeft in de dagen van het beeld. Gy wilt, gelyck de ongelovige Thomas, eerst alles sien, voordat gy het gelooft.

En het is daerom, dat ick naer Uwen tyd ben gekomen!

Want wie kan U anders nog vertellen van dese vervlogen dagen, tyden van weleer, voordat de wereld veranderde tot wat ze vandaag geworden is?

Wie sal U verhalen van de vreugde en het lyden van de Beekenaren in mynen tyd?

Gy sult vanavond sien, dat er veel veranderd is.

En, o wonder, dat by alle veranderingen sovele saken nog precies so syn als toen . . .

Gy wilt een voorbeeld? Wel, so was daer het huwelyk tussen de koene ridder Dyderik van Pallant en de schone Appolonia van Arenborg.

Ach, de blydschap en het feestgewoel, het jonge stralende paar; ick en denk dat gy dat sult herkennen!

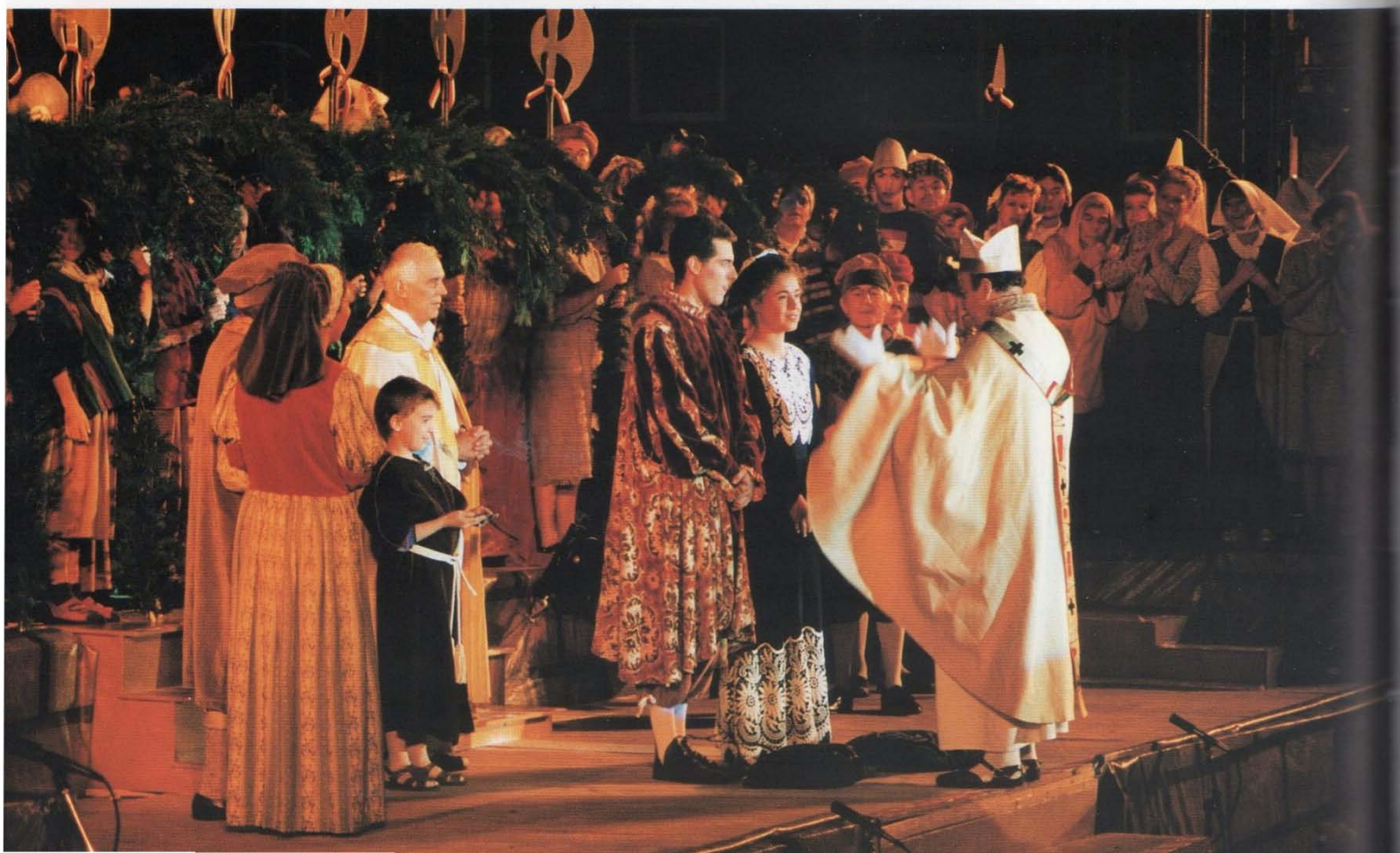
Laat de trompetten schallen! Het feest en kan beginnen!

HET ADELLIJKE HUWELIJK

Terwijl de trompetten van de transen schallen loopt het volk tezamen om getuige te zijn van het huwelijk van Dyderik en Appolonia. De bisschop, de pastoor, de bruidsjonker, de wederzijdse ouders, zij allen vergezellen het jonge bruidspaar. Soldaten met vervaarlijke hellebaarden houden het opdringerige volk op veilige afstand. Alleen de bruidsmeisjes mogen dichterbij komen en met haar slingers van groen vormen zij een erehaag waartegen zich de feestelijke gebeurtenis zal gaan voltrekken.
(foto Rob Holthuis Beek)

Terwijl de bisschop naar voren treedt kijken familie, vrienden en het toegestroomde volk vol spanning naar hetgeen gebeuren gaat.
(foto Rob Holthuis Beek)

Dyderik steekt de ring aan de vinger van zijn geliefde Appolonia. Iedereen kijkt vertederd toe. De ceremoniemeester weet, dat zijn inspanningen om deze feestelijke gebeurtenis in goede orde te laten verlopen, geslaagd zijn. (foto Rob Holthuis Beek)

DE CHIRURGIJN

Hmmm . . .

Welk een plesier ende jolyt in die dagen, denkt gy. Het leven en was so slecht nog niet!

Maar Beekenaren, verheugt U niet te vlug!

De mensen waren snel siek en er bestonden vele, vele kwalen. Soveel raadsels over so vele siekten waren er nog. Gy en kunt U selve gelukkig prysen, Beekenaren van het jaer 2000.! Gy en gaet naer een arts, een kundig man of vrouw, die U geneest . . . en lachend stapt gy verder door het leven!

In myne dagen kwam er soms een chirurgyn in het dorp om de kwalen te genesen. Tegen alles had hy wel een middeltje: hoofdpyn, kiespyn, buikpyn, voor iedere siekte een salffje, voor ieder pyntje een pil. En als niets leek te helpen, was er altyd nog het wonderbaarlyke levenselixer, gemaekt van de fyngemalen magische eenhoorn . . .

Ach, de chirurgyn. Kruising tussen kruidendokter en kermisklant. Wee de arme stakker die in syn harde handen viel . . . hoewel . . . soms was het: wee de arme chirurgyn die in de handen van de stakker viel . . .

Gy en geloof my niet! Welnu, sie!

De chirurgijn stelt zich aan het toegestroomde volk voor. Zijn assistenten kijken rond op zoek naar klanten en zaaien daarbij angst en verwarring. (foto Rob Holthuis Beek)

Een klant is vlot gevonden en deze wordt begeleid naar de behandelstoel. Hierna behoeven alleen nog . . . (foto Rob Holthuis Beek)

... de kettingen te worden vastgelegd, zodat de patiënt zich niet meer kan bewegen. Daarna kan de vakman met zijn verfijnde instrumenten de noodzakelijke behandeling uitvoeren. Dat kost inspanning en het volk gruwelt van deze niet zachtzinnige behandeling. (foto W. Essers Beek)

DE PEST

Ach ja, de chirurgyn. Voor iedere siekte wel een salfje, voor ieder pyntje wel een pil.

Maer geen chirurgyn ter wereld wist het antwoord op de siekte van 1451!

De pest, de gevreesde Swarte Dood, sloeg ongenadig toe.

Wat en sal ick U seggen . . . Hoe en moet ick dese pyn in woorden vatten, en se als speren op U afvuren, dat se Uw hart verwonden en het bloed als tranen uit Uwe ogen sal schieten . . .

Iedereen, iedereen viel ten prooi aen dese gesel. Nu en lacht gy daerom. Gy gaet de siektes te lyf met Uwe kennis, Uw wetenschap! Het is allemael so lang geleden. Pyn en verdriet worden, eenmael voorby, slecht onthouden . . .

Maer wee de arme, by wie de builen verschenen!! Voorby, voorby het leven, het geluk! Ongeduldig en dwingend klopte de dood aen de poort! Verstoten en wreed verjaegd, bleef de pestlijder niets anders over dan sich te voegen by de andere getekenden.

In Beek rolde de gruwelyke dodenwagen elke dag voorby. Immer meer doden. En de sieken die nog leefden, waren paria's geworden . . . en de afstand tussen sieken en gezonden, tussen moeders en kinderen, tussen jonge geliefden, ach, die afstand en was gelyk de afstand tussen Leven en Dood . . .

Kinderen van hun lot en hunne tyd.

Er waer waert Gy, Beekenaren van het jaer 2000? Gy en syt ontsproten uit de weinigen die dit overleefden . . .

Uwe medicyn bleef ons onthouden!!

De dodenwagen rolt opnieuw door Beek en weer wordt een dode afgevoerd om begraven te worden. De fakkels verlichten het uitgeteerde lichaam van de overledene. Het geschokte volk kijkt vol angst toe. Wie zal de volgende ongelukkige zijn . . . ? (foto Rob Holthuis Beek)

De dood kan soms onbarmhartig zijn. Geluk en dood liggen vaak dicht bijeen. Dat ondervindt ook de jonge Appolonia, die hier op dramatische wijze afscheid neemt van haar geliefde Dyderik, op wiens handen de pestbuilen waren verschenen. (foto Wim Essers Beek)

DE OOGST

... Vele levens gingen verloren, en veel dromen stierven een voortijdige dood ...

Maer Uwe voorvaderen en waren sterk! Sy overwonnen de siekte, droogden hunne tranen en gingen verder.

Het volgende jaer hadden se geluk, eindelyk eens. De oogst was overvloedig, en het werk werd zingend en lachend gedaen. Beek sou die winter geen honger lyden!

Het nieuws van de goede oogst werd ook gehoord door landheren, bisschoppen en hertogen. En hun hebzucht sloeg toe. Sware belastingen werden geheven, en het harde werk op het veld was grotendeels voor niets geweest ...

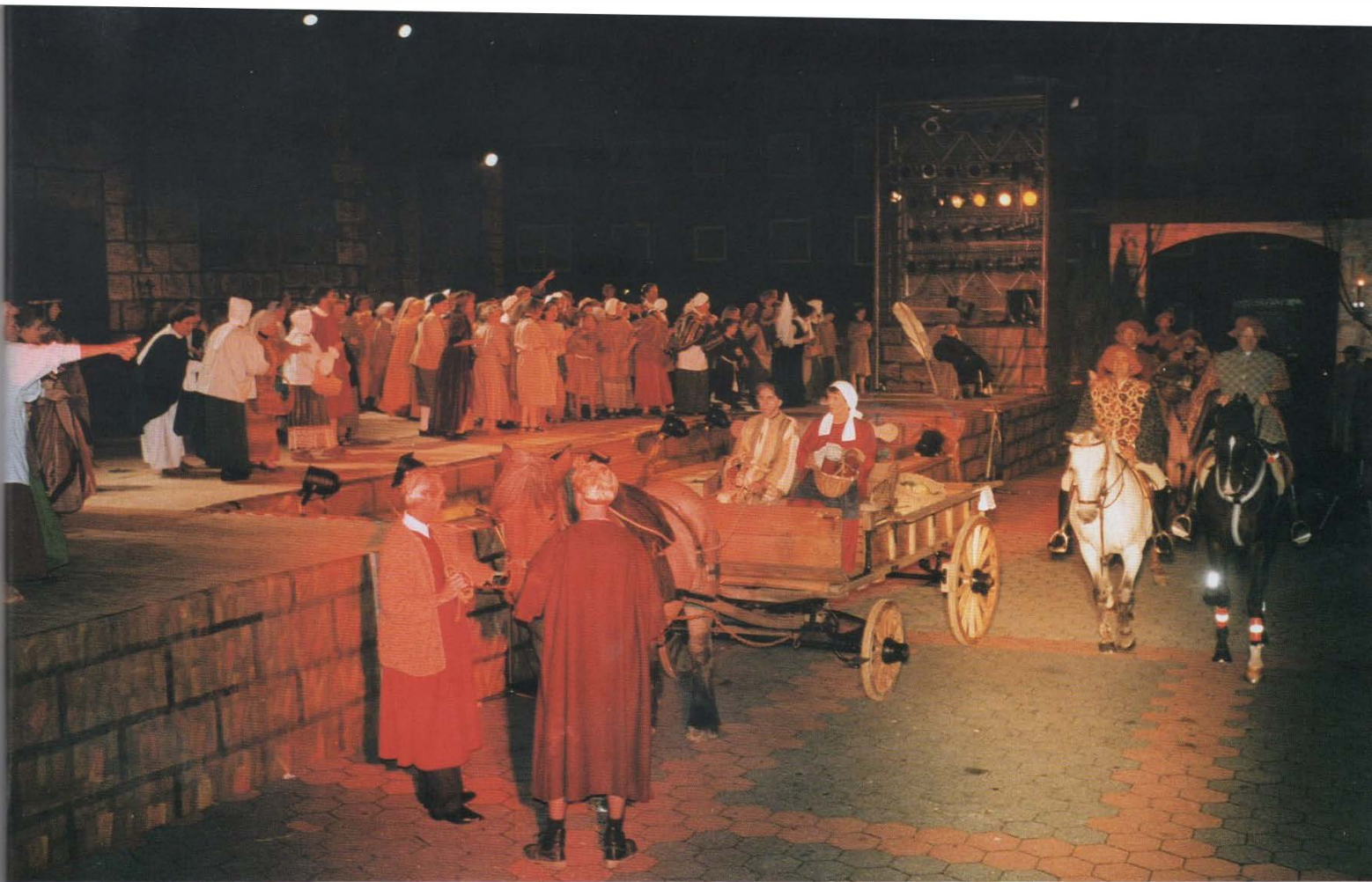
Van dat alles en wisten de Beekenaren nog niets, toen vrolyk lachend en zingend de oogst werd binnengehaeld ...

Met een oogstwagen zijn de rijke vruchten van het veld aangevoerd. Voldoende reden tot feesten voor de vrouwen van de Beek-naren . . . Rijk en arm in innige verbroedering. (foto Rob Holthuis Beek)

Meisjes voeren de oogstdans uit onder luide bijval van de inwoners van Beek. (foto Rob Holthuis Beek)

*Terwijl de oogstwagen nog wacht, verschijnen er soldaten te paard; de Beekenaren weten dat dit een slechte voorbode is, want . . .
(foto Rob Holthuis Beek)*

*. . . de wrede rentmeester nadert; soldaten dragen hem in een draagstoel. Enkele soldaten met roofgierige blik in hun ogen beklimmen reeds de verhoging, waarop de inwoners van Beek, zo juist hun dankbaarheid voor de goede oogst gevierd hebben.
(foto Rob Holthuis Beek)*

de inwoners na de roofpartij naar de schamele resten kijken, die hen achtergelaten zijn. De pastoor zal lelen, maar op de gezichten van allen staat te lezen, dat slechte tijden aanbreken.

BEEK IN VLAMMEN

Weet, Beekenaren van 2000, dat de tiendheffing niet het enige avontuur was in die dagen.

In 1468 werd Beek opgeschrikt door een reusachtige brand, aangestoken door een deerne van amper dertien jaren.

Wy en wisten nog so weinig van de dwaelwegen, die een sieke menselyke geest bewandelen kan . . .

Styncken, het meisje, was beseten door demonen, ja, de duivel had haer self besworen dit kwaed in ons dorp aen te richten! Gy en denkt, ach, demonen en duivels . . . wy weten wel beter! En gy denkt dat gy verlost syt van het kwaed, verlost van de duivels . . .

Het was een roerige nacht in Beek, die donkere tyd waerin de demonen Styncken besochten en haer tot bekoring verleidden . . .

Beek brandde. Beek brandde als een fakkel!!

Het meisje Styncken wordt al spoedig opgespoord en voor de schepensbank gebracht ten einde berecht te worden. Met haar pop tegen zich aangeklemd wacht zij wezenloos haar veroordeling af. Dan versteent de scène en . . . (foto Rob Holthuis Beek)

DE OORLOG

Ook nu nog kent gy de verschrikkelijkste en meest zinloze van alle gruwelen . . . de oorlog!

*Het bloed, de stryd, de gewonden, de plunderingen. En de naemlose angst, die als een spook door de straten van Beek ging.
Mannen, vrouwen en zelfs kinderen maekten sich klaer voor een wanhopige verdediging van hun dorp.*

Iedereen wist wat er sou gebeuren, als het dorp soude vallen. De soldaten soudén alles leegplunderen; vele mannen soudén sterven of worden meegenomen; aen de vrouwen en kinderen durfde niemand te denken . . .

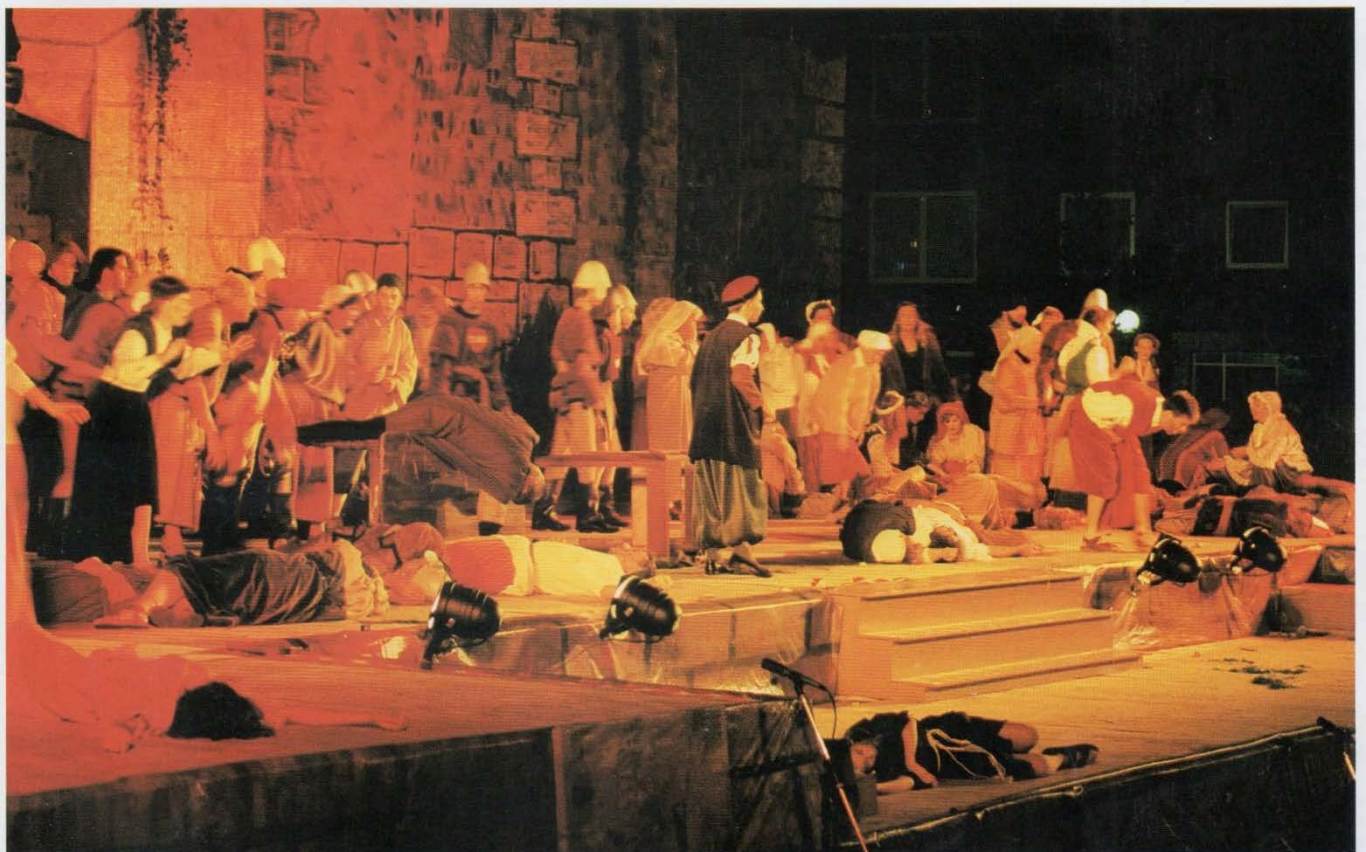
Gy en siet de plaetjes in Uwe geschiedenisboeken en denkt misschien: ach, vroeger was zelfs de oorlog veel eenvoudiger . . .

*Alsof het verdriet van Uw voorvaderen nog slechts de echo is in Uw hart . . .
Wat en kan ick seggen?? Selfs de stilte heeft te weinig woorden om dese vloek te kunnen beschryven . . .*

Peter Trecpoel komt in eigen persoon naar voren om de ergste rampspoed aan te kondigen, die toen en ook nu nog een vredelievende en welvarende gemeenschap kan treffen: de oorlog! (foto Rob Holthuis Beek)

Horden plunderaars komen in golven op het dorp af en hoewel de dorpelingen zich tot het uiterste verzetten zijn de verliezen geweldig. Tientallen doden liggen verspreid, gewonden kermen, de overlevenden gruwen bij de aanblik van zoveel ellende. (foto Rob Holthuis Beek)

De dragers houden halt en keren zich naar voren, terwijl de priester de zegen uitspreekt . . . (foto Rob Holthuis Beek)

. . . en allen knielen eerbiedig. Op deze wijze hopen zij door bemiddeling van de H. Lucia vrede en voorspoed voor hun dorp te verkrijgen. (foto Eric van Ingen Geleen)

SLOTSCÈNE

Daer en sit gy nu, Beekenaren van het jaer 2000. Gy en hebt een blik kunnen werpen op hetgeen Uwe voorvaderen hebben beleefd. Gy en hebt se plesier sien maken. Gy en hebt se verdriet sien hebben. Gy en hebt se gesien in hun machteloosheid, hun woede, hun angst. Gy en hebt gelachen om hun grollen

En misschien, Beekenaren, hebt gy ook een beetje Uselfe gesien. Want hoever gy ook syt met Uw wetenschap en uw kennis, ook gy ontkomt niet aan de grillen van dit leven. Ook gy hebt momenten van machteloosheid, van woede, van intense pret, en van angst.

Gy en hebt een stukje van de stam gesien, waaruit gy gekomen syt. Op Uw beurt draegt gy de fakkel verder, en leert Uw jeugd de dingen die gy voor goed en waer houdt. Zoals Uw vaders en moeders voor U, en hun ouders voor hen, en zo vele, vele generaties lang.

Ick en ben bly, Beekenaren van de nieuwe tyd, dat gy gekomen syt. Ick en heb Uw dienaer willen syn, door U dit te laten sien. En weet, dat wat gy hier vanavond aenschouwd hebt, ook op dese grond, waer ick nu sta, gebeurd is. In Uw dorp, in Uw huizen, op Uw velden! Gy en hebt Uselfe gesien. Kleiner, ouder, langer geleden, maar toch . . . Uselfe.

De geschiedenis herhaalt sich ook hier! Ook gy bent op zoek, naer steeds beter, steeds mooier, steeds edeler. Ook gy soekt naer het geluk, en Uw falen is even nobel als Uw slagen! Gy en bent op weg, en weet vaek selve niet waerheen! Gy vraegt en soekt naer het waerom van dit leven, en Uw voorvaderen deden niet anders! Uw vorm is veranderd, Uw snelheid is verhoogd, Uw getal is vermeerderd, maar Uw zoektocht, Uw zoektocht is nog steeds gelyk!

Dat de nieuwe tyd, waerin gy leeft, voor U vol mag syn en ryk aen liefde en geluk. Dat gy alle siektes moogt overwinnen, alle stryd te niet moogt doen, en dat gy moogt genieten van de oogst van de arbeid, die gy, en tallozen voor U, hebt verricht voor ieders heil.

Kom Beekenaren van toen, aenschouw nog eenmael Uw toekomst, en gy, Beekenaren van morgen, sie nog eenmael Uw verleden.

De Beekenaren van toen kijken nieuwsgierig naar de Beekenaren van onze tijd. (foto Rob Holthuis Beek)

Bij hen voegt zich Peter Trecpoel, die met zijn ganzeveer de lotgevallen van de Beekenaren van zijn eigen tijd in een kroniek heeft vastgelegd. (foto Rob Holthuis Beek)

*Beekenaren van deze tyd, voor de laatste maal groet ick U.
Aldus treffen wy elkaar op dese slotavond van het groote feest, dat gy ter ere
van mynen tyd hebt gevierd.*

*Lang syt gy er mede bezig geweest, en in veler harten heb ick de vreugde
gesien, in vele huizen het harde werk, en op vele gesichten de sorg, die gy
omwille van dit feest hebt besteed.*

*Ick en ben Uw gast geweest en, Beekenaren, ick en heb my hier wel
bevonden! Gy draegt Uwe afkomst met ere, gy en houdt de tyden hoog van
waaruit gysyt ontsproten, en vele vreemdelingen hebben Uw vaerdige werk
bewonderd.*

*Gy syt er trots op om Beekenaer te syn, en Beek mag met recht trots syn op U
allen, soals gy hier versameld syt.*

*Want de ware fakkeldragers van dit schone stuk Beeker cultuur en de ware
helden van dit feest, syt gy! Gy en hebt laten sien dat ook nu nog de mensen
van Beek de handen ineem kunnen slaen en tesamen iets heel moois
kunnen maken. Dit feest, Beekenaren, is Uw triomf. De triomf van de
Beeker eendracht!*

*Dat gy nog lang moogt genieten van Uwe arbeid, en dat dit grootse gebeuren
nog lang na dese dag een warme plek in Uwe harten mag hebben.*

*Ick en neem nu afscheid, maer seg U niet vaarwel! Nee, ick en seg U: tot
siens! Want wy sullen elkaar weer treffen, gy en ick. In Uw harten, in Uw
herinnering, in Uw gesprekken, en wie weet, in een volgende ontmoeting
tussen onse tyden hier in Beek.*

Beekenaren, het ga U goed!!

Gekomen door de zeeën van de tijd, zo zal Peter Trecpoel ook weer heen gaan. Maar niet nadat hij tot ons, de Beekenaren van het jaar 2000 en al zijn vrienden, gesproken heeft. (foto Rob Holthuis Beek)